

MOKSLO DOKTORANTŪROS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šie nuostatai reglamentuoja mokslo doktorantūros – trečiosios studijų pakopos – studijų, mokslinių tyrimų, disertacijos rengimo, gynimo ir mokslo daktaro laipsnio suteikimo tvarką.

2. Mokslo doktorantūros paskirtis – rengti mokslininkus, gebančius savarankiškai atlikti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbus ir spręsti mokslo problemas. Mokslo doktorantūra ją baigusiam ir mokslo daktaro laipsnį įgijusiam asmeniui turi užtikrinti pakankamą kompetenciją: pažangiausių tiriamojo darbo, mokslo sričių ir jų sąveikos žinių; specializuotų gebėjimų ir metodikų mokslinių tyrimų ir kitų sričių problemoms spręsti bei turimoms žinioms ar profesinei praktikai plėsti; gebėjimą dirbti savarankiškai, mokslo ir profesijos išmanymą naujoms idėjoms ar procesams kurti ir panaudoti studijose bei kitoje veikloje.

3. Mokslo daktaro laipsnis gali būti suteikiamas asmeniui, kuris sėkmingai baigė nuolatinės (iki 4 metų) arba išštesinės (iki 6 metų) formos mokslo doktorantūrą, parengė disertaciją ir ją apgynė, arba asmeniui, kuris apgynė eksternu parengtą disertaciją. Mokslo doktorantūros studijų apimtis ne mažiau kaip 30 kreditų.

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

4.1. **Mokslo doktorantas** – trečiosios studijų pakopos studentas ir tyrėjas.

4.2. **Mokslo doktoranto darbo planas** – individualus doktoranto darbo planas, kuriame numatyti mokslo doktorantūros studijų, mokslinių tyrimų, disertacijos rengimo etapai ir terminai.

4.3. **Mokslo doktorantūros reglamentas** – universiteto arba universiteto su kitais universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais parengtas ir patvirtintas mokslo doktorantūros vykdymo tvarkos aprašas.

4.4. **Mokslo doktorantūros komitetas** – aukšto lygio mokslinius tyrimus vykdančių mokslininkų grupė, atsakinga už mokslo doktorantūros turinį, kokybę, organizavimą ir vykdymą.

4.5. **Mokslo doktoranto vadovas** – mokslininkas, atitinkantis mokslo doktorantūros reglamento reikalavimus ir vadovaujantis doktoranto studijoms ir moksliniams tyrimams.

II SKYRIUS DOKTORANTŪROS TEISĖ

5. Mokslo doktorantūros (toliau – doktorantūra) teisę universitetui arba universitetui su kitais Lietuvos universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais, kuriuose atliekami aukšto lygio moksliniai tyrimai, suteikia švietimo ir mokslo ministras. Mokslo doktorantūros teisė (toliau – doktorantūros teisė) – teisė organizuoti trečiosios pakopos studijas, mokslinius tyrimus, disertacijos rengimą ir gynimą ir teikti mokslo daktaro laipsnius. Doktorantūros teisė suteikiama mokslo kryptyje, kurioje atliekami aukšto lygio moksliniai tyrimai. Universitetas arba universitetas su kitais universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais gali įgyti ne daugiau nei vieną doktorantūros teisę konkrečioje mokslo kryptyje. Mokslinių tyrimų institutas konkrečioje mokslo kryptyje gali dalyvauti ne daugiau kaip vienoje doktorantūroje. Universitetas arba universitetas su kitais universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais (toliau – institucija, institucijos) siekianti (siekiančios) įgyti doktorantūros teisę, Švietimo ir mokslo ministerijai (toliau – Ministerija) ir Lietuvos mokslo tarybai prašymą doktorantūros teisei įgyti (toliau – prašymas). Kartu su prašymu institucija (institucijos) pateikia šiuos dokumentus Lietuvos mokslo tarybos administruojamoje duomenų bazėje:

5.1. pagrindimas, kodėl institucijai (institucijoms) tikslinga suteikti doktorantūros teisę mokslo kryptyje (pateikiami įrodymai dėl doktorantūros aktualumo ir tarptautiškumo, mokslo krypties potencialo Lietuvoje,

išskiriant institucijas, siekiančias doktorantūros teisės);

5.2. doktorantūros projektas, kuriame nurodomas doktorantūros studijų dalies turinys ir numatoma mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbų bendra tematika, siejama su doktorantūros įgyvendinimu turima infrastruktūra, kitais ištekliais ir socialine partneryste. Rekomenduojama, kad doktorantūros studijas sudarytų ne mažiau kaip trys studijuojami dalykai;

5.3. pretendentų į mokslo doktorantūros komiteto (komitetų) (toliau – doktorantūros komitetas) narius bei kitų mokslininkų, dirbančių institucijoje (institucijose) (užėmusių pareigas konkurso tvarka), siekiančioje įgyti doktorantūros teisę, kurie galėtų dalyvauti vykdant doktorantūrą, sąrašai (pateikiama kiekvieno mokslininko gyvenimo aprašymas ir paskutinių penkerių metų mokslo darbų sąrašas). Jei doktorantūros teisę siekia įgyti kelios institucijos, teikiamame pretendentų į doktorantūros komiteto (komitetų) narius sąrašė turi būti atstovų iš visų siekiančių įgyti doktorantūros teisę institucijų. Kiekvienoje institucijoje mokslo kryptyje, kurioje siekiama įgyti doktorantūros teisę, turi dirbti ne mažiau kaip 3 mokslininkai tenkinantys ne žemesnius kaip Minimalių kvalifikacinių valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos mokslo tarybos 2011 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. VII-71 „Dėl Minimalių kvalifikacinių valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai) nustatytus minimalius kvalifikacinius reikalavimus asmenims, siekiantiems užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo ar vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas, bent vienas iš jų turi tenkinti ne žemesnius nei yra nustatyti minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai asmenims, siekiantiems užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas. Tarp pretendentų į doktorantūros komiteto narius ne mažiau kaip du trečdaliai asmenų turi būti tos mokslo krypties, kurioje siekiama įgyti doktorantūros teisę;

5.4. bendros doktorantūros veiklos sutartis su užsienio mokslo ir studijų institucija, jei doktorantūros komiteto veikloje numato dalyvauti užsienio mokslininkai. Sutartyje turi būti nustatytos mokslininko iš užsienio mokslo ir studijų institucijos dalyvavimo doktorantūros komiteto veikloje sąlygos, tęstinumo, pasikeitus bent vienam doktorantūros komiteto nariui iš užsienio, užtikrinimas, gali būti nurodomos ir kitos doktorantūros organizavimo sąlygos. Rekomenduojama šias sutartis sudaryti ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui;

5.5. mokslo doktorantūros reglamento (toliau – doktorantūros reglamentas) projektas, parengtas vadovaujantis šių nuostatų 19 punkto reikalavimais. Jei doktorantūros teisę siekia įgyti kelios institucijos, teikiamas bendras visų institucijų suderintas doktorantūros reglamento projektas, kuriame detalizuojama, kokiomis sąlygomis institucijos vykdys bendrą doktorantūrą;

5.6. sutarties dėl įsipareigojimų bendrai vykdant doktorantūrą projektą, jei doktorantūros teisę siekia įgyti kelios institucijos;

5.7. kita, mokslo ir studijų institucijos (institucijų) nuomone, svarbi informacija.

6. Institucija (institucijos), kuriai (kurioms) jau suteikta doktorantūros teisė, gali teikti Ministerijai ir Lietuvos mokslo tarybai siūlymą suteikti šią teisę dar vienai ar kelioms jos siekiančioms institucijoms (toliau – siūlymas), kurios doktorantūrą vykdytų kartu su siūlymą pateikusia institucija (institucijomis). Siūlymas teikiamas kartu su doktorantūros teisės siekiančia institucija (institucijomis). Kartu su prašymu institucija (institucijos) pateikia šiuos dokumentus Lietuvos mokslo tarybos (toliau – Taryba) administruojamoje duomenų bazėje:

6.1. pretendentų į doktorantūros komiteto narius bei kitų mokslininkų, dirbančių institucijoje (institucijose) (užėmusių pareigas konkurso tvarka), siekiančioje įgyti doktorantūros teisę, kurie galėtų dalyvauti bendrai vykdant doktorantūrą, sąrašai (pateikiama kiekvieno mokslininko gyvenimo aprašymas ir paskutinių penkerių metų mokslo darbų sąrašas). Kiekvienoje institucijoje mokslo kryptyje, kurioje siekiama įgyti doktorantūros teisę, turi dirbti ne mažiau kaip 3 mokslininkai tenkinantys ne žemesnius kaip Minimaliuose kvalifikaciniuose reikalavimuose yra nustatyti minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai asmenims, siekiantiems užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo ar vyresniojo mokslo darbuotojo pareigas, bent vienas iš jų turi tenkinti ne žemesnius nei yra nustatyti minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai asmenims,

siekiantiems užimti vyriausiojo mokslo darbuotojo pareigas. Tarp pretendentų į doktorantūros komiteto narius ne mažiau kaip du trečdaliai asmenų turi būti tos mokslo krypties, kurioje siekiama įgyti doktorantūros teisę;

6.2. informacija apie doktorantūros teisės siekiančios institucijos (institucijų) turimą mokslinių tyrimų infrastruktūrą, numatomą naudoti doktorantūrai vykdyti;

6.3. patikslinto doktorantūros komiteto sudėties projektas;

6.4. sutarties dėl išsipareigojimų bendrai vykdant doktorantūrą projektas;

6.5. papildytas doktorantūros reglamento projektas arba doktorantūros teisės siekiančios institucijos (institucijų) doktorantūros reglamento projektas.

7. Doktorantūros teisę siekiančios įgyti institucijos (ar institucijų) ir jų pateiktų pretendentų į doktorantūros komitetą (komitetus) mokslinių tyrimų lygį Taryba vertina atsižvelgdama į Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) darbų vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V-1128 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų mokslo (meno) darbų vertinimo metodikos“ (toliau – Darbų vertinimo metodika), Minimalius kvalifikacinius reikalavimus bei Palyginamojo vertinimo rezultatus. Jei dėl doktorantūros teisės įgijimo kreipiasi institucijų grupė, vertinamas kiekvienos institucijos mokslinis lygis doktorantūrai organizuoti.

8. Dokumentai, pateikti pagal šių nuostatų 5.1-5.7 papunkčių reikalavimus, vertinami pagal šiuos kriterijus: doktorantūros poreikis ir pagrįstumas, institucijos (institucijų) mokslo krypties mokslinių tyrimų lygis ir potencialas, doktorantūros projekto tinkamumas ir kitus Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimu Nr. VII-53 „Dėl Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos apraše nustatytus kriterijus.

9. Dokumentai, pateikti pagal šių nuostatų 6.1-6.5 papunkčių reikalavimus, vertinami pagal šiuos kriterijus: numatytų doktorantūros komiteto narių iš doktorantūros teisės siekiančios institucijos mokslinė kompetencija, kitų doktorantūroje dalyvaujančių mokslininkų, dirbančių institucijoje (institucijose), siekiančioje įgyti doktorantūros teisę, mokslinė kompetencija, institucijos infrastruktūros pakankamumas ir kitus Lietuvos mokslo tarybos 2010 m. gruodžio 6 d. nutarimu Nr. VII-53 „Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Mokslo doktorantūros teisei įgyti prašymų vertinimo tvarkos apraše nustatytus kriterijus.

10. Taryba pagal šių nuostatų 5.1-5.7 papunkčių reikalavimus dokumentų vertinimą įvykdo ne vėliau kaip per 3 mėnesius, o pagal šių nuostatų 6.1-6.5 papunkčių reikalavimus – ne vėliau kaip per mėnesį (į šį laikotarpį neįskaitomi liepos ir rugpjūčio mėnesiai) nuo dokumentų pateikimo Tarybai dienos. Prašymo ar siūlymo bei pateiktų dokumentų nagrinėjimo metu Taryba turi teisę kreiptis į doktorantūros teisės siekiančią instituciją (institucijas) dėl papildomos su nagrinėjamu prašymu susijusios informacijos teikimo ar prašyme nurodytos informacijos tikslinimo.

11. Taryba, įvertinusi prašymą ar siūlymą kartu su pateiktais dokumentais, parengia rekomendaciją ir vertinamąsias išvadas, patalpina jas Lietuvos mokslo tarybos administruojamuose duomenų bazėje ir supažindina su jomis prašymą ar siūlymą pateikusių instituciją (institucijas). Prašymo ar siūlymo teikėjai, atsižvelgę į vertinamąsias išvadas, prireikus gali tikslinti kartu su prašymu ar siūlymu pateiktus dokumentus ir juos pateikti Tarybai. Lietuvos mokslo taryba teikia Ministerijai vertinamąsias išvadas ir rekomendaciją dėl doktorantūros teisės suteikimo ar nesuteikimo. Ministerijai teikiamose vertinamosiose išvadose Taryba pateikia informaciją apie institucijos (institucijų) atitinkamos mokslo krypties, kurioje prašoma doktorantūros teisės, mokslinio tyrimo lygio, pretendentų į doktorantūros komitetą (komitetus) mokslinių tyrimų lygio, doktorantūros reglamento kokybės vertinimą ir kitus vertinimus pagal šių nuostatų 8 ar 9 punkte nurodytus kriterijus. Jei Taryba nerekomenduoja suteikti doktorantūros teisės, vertinamosiose išvadose nurodomos konkrečios ir motyvuotos šį sprendimą pagrindžiančios priežastys.

12. Švietimo ir mokslo ministras, išnagrinėjęs pateiktą rekomendaciją ir vertinamąsias išvadas, per mėnesį nuo Tarybos rekomendacijos pateikimo dienos priima vieną iš šių sprendimų dėl doktorantūros teisės suteikimo ar nesuteikimo:

12.1. suteikti arba nesuteikti doktorantūros teisę. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja prašymą pateikusių instituciją (institucijas) raštu. Institucijai (institucijoms), kuriai Ministerija nesuteikia doktorantūros

teisės, pateikiami argumentai dėl teisės nesuteikimo priežasčių;

12.2. prašyti Tarybos papildomai pagrįsti vertinamąją išvadą dėl institucijos (institucijų) pateikto prašymo ar siūlymo įvertinimo;

12.3. prašyti Tarybos atlikti pakartotinį institucijos siekiančios įgyti doktorantūros teisę su prašymu ar siūlymu pateiktų dokumentų vertinimą.

13. Institucija (institucijos), kuriai po prašymo ar siūlymo įvertinimo doktorantūros teisė nesuteikiama, per 10 darbo dienų (išskyrus liepos ir rugpjūčio mėnesius) nuo priimto sprendimo išsiuntimo institucijai dienos gali teikti švietimo ir mokslo ministro sudarytai apeliacinei komisijai arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka administraciniam teismui motyvuotą apeliaciją, kurioje aiškiai ir argumentuotai išdėsto motyvus – kurie sprendime išdėstyti argumentai ir (ar) teiginiai yra nepagrįsti. Apeliacinė komisija veikia pagal švietimo ir mokslo ministro tvirtinamus nuostatus.

14. Institucija (institucijos), kuriai (kurioms) suteikiama doktorantūros teisė, doktorantūros komiteto sudėtį ir doktorantūros reglamentą viešai paskelbia institucijos (institucijų) interneto svetainėje (svetainėse). Institucijos, kurioms po prašymo įvertinimo doktorantūros teisė nesuteikiama, su nauju patikslintu prašymu gali kreiptis ne anksčiau kaip po vienerių metų nuo sprendimo nesuteikti doktorantūros teisės priėmimo dienos.

15. Taryba ne rečiau kaip kas 6 metai Tarybos nustatyta tvarka organizuoja institucijos (institucijų) vykdomos doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimą ir teikia siūlymus Ministerijai. Vertinama doktorantūros reglamento atitiktis šioms nuostatomis, reglamento laikymasis, priėmimo į doktorantūrą ir disertacijos gynimo kokybė bei skaidrumas, vadovavimo doktorantūrai ir doktorantūros finansavimo tinkamumas, pasirengimo mokslinei ir pedagoginei karjerai efektyvumas ir kiti rodikliai. Vertinimas atliekamas atsižvelgiant į Darbų vertinimo metodiką, Minimalius kvalifikacinius reikalavimus bei Palyginamojo ekspertinio mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės veiklos vertinimo rezultatus. Taryba, atsižvelgdama į vertinimo rezultatus, gali siūlyti kitą doktorantūros teisę turinčios institucijos (institucijų) kokybės ir efektyvumo vertinimą vykdyti po 3 metų.

16. Jeigu nustatoma, kad doktorantūros komitetas ar doktorantūros reglamentas neatitinka šiuose nuostatuose nustatytų reikalavimų arba jeigu doktorantūros kokybės ir efektyvumo vertinimas neigiamas, Taryba teikia siūlymą Ministerijai suteiktą doktorantūros teisę sustabdyti arba panaikinti. Ministerija, išnagrinėjusi Tarybos pateiktą pasiūlymą, gali priimti sprendimą sustabdyti arba panaikinti institucijos (institucijų) doktorantūros teisę. Jei doktorantūros teisė Ministerijos sprendimu sustabdoma arba panaikinama, institucija (institucijos) negali vykdyti doktorantūrų priėmimo. Dėl institucijos (institucijų), kurioms doktorantūros teisė panaikinama, sprendimą dėl jau priimtų doktorantūrų studijų galimybių priima švietimo ir mokslo ministro sudaryta komisija. Jeigu priimamas sprendimas doktorantūros teisę sustabdyti, institucija ne anksčiau kaip po 3 metų nuo švietimo ir mokslo ministro įsakymo dėl doktorantūros teisės sustabdymo įsigaliojimo gali kreiptis į Ministeriją ir Tarybą prašydama atnaujinti sustabdytą doktorantūros teisę ir pateikti nuostatų 5.1-5.7 papunkčiuose nurodytus dokumentus Tarybos administruojamai duomenų bazei. Ministerija, gavusi Tarybos vertinamąsias išvadas ir rekomendaciją, priima atitinkamą sprendimą. Institucija, kuriai doktorantūros teisė panaikinama, su nauju prašymu įgyti doktorantūros teisę gali kreiptis ne anksčiau kaip po 5 metų nuo švietimo ir mokslo ministro įsakymo dėl doktorantūros teisės panaikinimo įsigaliojimo.

17. Doktorantūros komiteto sudėties pakeitimai derinami su Taryba.

III SKYRIUS DOKTORANTŪROS VYKDYMAS

18. Doktorantūra vykdoma pagal doktorantūros reglamentą. Jei doktorantūros teisė suteikiama kelioms institucijoms, parengiamas bendras visų institucijų tarpusavyje suderintas doktorantūros reglamentas.

19. Doktorantūros reglamente turi būti nustatyta:

19.1. pretendentų į mokslo doktorantus (toliau – doktorantai) konkurso organizavimo tvarka;

19.2. mokslo doktoranto darbo plano (toliau – doktoranto darbo planas) sudarymo ir tvirtinimo tvarka;

19.3. institucijos struktūrinių padalinių (katedrų, laboratorijų, skyrių, fakultetų arba specialiai sukurtų struktūrų) su doktorantūros organizavimu susijusios funkcijos;

19.4. mokslo doktorantūros komiteto, mokslo doktoranto vadovo (toliau – doktoranto vadovas), gynimo tarybos funkcijos ir darbo tvarka, doktorantūros komiteto sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo tvarka, doktorantūros komiteto narių atitikties jiems nustatytiems reikalavimams užtikrinimo tvarka.

19.5. disertacijų tematikų, doktorantų vadovų konkurso organizavimo tvarka;

19.6. reikalavimai doktorantūros komiteto, doktorantų vadovams, gynimo tarybų nariams, doktoranto konsultantui (jeigu jį numatoma pasitelkti);

19.7. vadovavimo doktorantams ir mokslinių tyrimų vykdymo tvarka;

19.8. doktoranto žinių, gebėjimų ir įgūdžių vertinimo ir atestavimo tvarka;

19.9. doktoranto parengtos disertacijos nagrinėjimo, gynimo ir mokslo daktaro diplomo išdavimo tvarka;

19.10. eksterno prašymo leisti ginti daktaro disertaciją nagrinėjimo tvarka;

19.11. disertacijos (jei ginama mokslinė monografija – jos santraukos) pirmojo ir antrojo puslapių pavyzdžiai;

19.12. doktorantūros finansavimo tvarka;

19.13. apeliacijų ir skundų dėl nesuteikto mokslo laipsnio, dėl eksterno ar doktoranto prašymo ginti disertaciją atmetimo ir kitais su doktorantūros vykdymu susijusiais klausimais nagrinėjimo doktorantūrą vykdančioje institucijoje tvarka;

19.14. doktorantūros dokumentų saugojimo tvarka;

19.15. kita su doktorantūros organizavimu susijusi informacija.

20. Doktorantūros komitetas susideda iš ne mažiau kaip 9 aukšto lygio mokslinius tyrimus vykdančių mokslininkų, dirbančių (užėmusių pareigas konkurso tvarka) doktorantūros teisę įgijusioje institucijoje (institucijose) (netaikoma mokslininkams iš užsienio mokslo ir studijų institucijų). Tarp doktorantūros komiteto narių turi būti ne mažiau kaip du trečdaliai narių tos mokslo krypties, kurioje institucija (institucijos) įgijo doktorantūros teisę. Doktorantūros komiteto narys komiteto pirmininku gali būti ne ilgiau kaip dvi 4 metų kadencijas iš eilės. Mokslininkas gali būti ne daugiau kaip dviejų doktorantūros komitetų narys.

21. Jei doktorantūros teisę įgijo universitetas su kitais universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais, doktorantūros komitete turi būti atstovų iš visų doktorantūros teisę įgijusių institucijų.

22. Doktorantūros teisę įgijusiame universitete arba universitete su kitais Lietuvos ir (ar) užsienio universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais gali veikti doktorantūros mokykla (mokyklos). Doktorantūros mokykla yra universiteto arba universiteto su kitais Lietuvos ir (ar) užsienio šalių universitetais ir (ar) mokslinių tyrimų institutais doktorantūros organizavimo forma.

23. Doktorantūros studijas ir mokslinius tyrimus koordinuoja doktorantūros komitetas. Doktorantūros komitetas doktorantūros reglamente nustatyta tvarka vykdo disertacijų tematikų, doktorantų vadovų ir pretendentų į doktorantus konkursą. Doktorantūros komiteto sprendimas priimamas, jei už jį balsuoja ne mažiau kaip 2/3 visų doktorantūros komiteto narių.

24. Mokslo doktoranto vadovas (toliau – doktoranto vadovas) yra aktyvus mokslininkas, doktorantūros mokslo kryptyje atliekantis mokslinius tyrimus. Vienu metu jis gali vadovauti ne daugiau kaip 5 doktorantams.

25. Doktoranto vadovo teikimu gali būti siūloma doktorantūros komitetui paskirti doktoranto konsultantą. Reikalavimus doktoranto konsultantui nustato institucija.

26. Į doktorantūrą priimama doktorantūros reglamente nustatyta atviro konkurso tvarka. Konkurse gali dalyvauti asmenys, turintys magistro laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją. Doktorantūros reglamente nustatyta tvarka doktorantas kasmet atestuojamas. Neatestuotas doktorantas šalinamas iš doktorantūros.

27. Institucijos, kartu įgijusios doktorantūros teisę, turi sudaryti sutartis dėl įsipareigojimų bendrai vykdyti doktorantūrą. Sutartyse nustatomos: priėmimo į doktorantūrą, doktorantūros finansavimo, doktorantūros reglamentų tvirtinimo ir tikslinimo tvarkos, doktorantų studijų organizavimo, bendros infrastruktūros naudojimo, doktorantūros nutraukimo vienos ar kelių institucijų iniciatyva sąlygos ir kitos nuostatos. Institucija (ins-

titucijos) apie priimtą sprendimą nutraukti doktorantūros vykdymą informuoja Ministeriją ir Tarybą. Ministerija paveda Tarybai įvertinti, ar institucijoms užtenka pajėgumų vykdyti doktorantūrą be vienos (ar kelių) institucijų. Gavęs Tarybos vertinamąsias išvadas ir rekomendaciją, švietimo ir mokslo ministras priima sprendimą pratęsti doktorantūros teisę be vienos ar kelių institucijų, suteiktą doktorantūros teisę sustabdyti arba suteiktą doktorantūros teisę panaikinti.

28. Doktorantūros teisę įgijusios institucija (institucijos) savo nustatyta tvarka pasitvirtina Doktorantūros proceso kokybės užtikrinimo tvarkos aprašą arba nustato šią tvarką kituose savo tvirtinamuose dokumentuose.

IV SKYRIUS

MOKSLO DAKTARO DISERTACIJA IR JOS GYNIMAS

29. Mokslo daktaro disertaciją, kaip vientisą leidinį (išskyrus 31 punkte numatytą atvejį), sudaro: disertacijos tekstas, santrauka ir disertaciją teikiančio ginti asmens (toliau – disertantas) mokslinių publikacijų disertacijos tema kopijos.

30. Kaip mokslo daktaro disertacija gali būti teikiama ginti ir mokslinė monografija, kurią disertantas parašė be bendraautorijų. Kartu teikiama monografijos santrauka. Šiuo atveju kitos mokslinės publikacijos teikiamos, jeigu jų reikia disertacijos temai atskleisti.

31. Kaip mokslo daktaro disertacija gali būti teikiama ginti ir disertacija mokslinių straipsnių rinkinio pagrindu (socialinių, fizinių, žemės ūkio, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse). Šiuo atveju disertaciją turi sudaryti ne mažiau kaip 1 autorinio lanko apimties apžvalga, santrauka lietuvių ar užsienio kalba (ne ta kalba, kuria parengta apžvalga) ir disertanto mokslinių publikacijų disertacijos tema kopijos. Svarbiausius tyrimų rezultatus disertantas turi būti paskelbęs ne mažiau kaip keturiuose straipsniuose (iš kurių bent viename disertantas įrašytas pirmuoju bendraautoriumi), atspausdintuose tarptautiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį *Clarivate Analytics Web of Science (CA WoS)* duomenų bazėje.

32. Mokslo daktaro disertacijoje (toliau – disertacija) turi būti apibrėžtas darbo tikslas, suformuluoti sprendžiami uždaviniai, nurodytas mokslinis darbo naujumas, apžvelgti pasaulyje atlikti tyrimai disertacijos tema, pristatyti taikyti tyrimų metodai, aptarti tyrimų rezultatai, pagrįstas jų patikimumas ir santykis su kitų tyrėjų duomenimis, suformuluotos išvados ir kiti, disertanto nuomone, svarbūs aspektai. Taip pat su disertacija pateikiamas mokslinių konferencijų, kuriose buvo paskelbti disertacijos tyrimų rezultatai, sąrašas, disertanto gyvenimo, mokslinės ir kūrybinės veiklos aprašymas.

33. Disertacija turi būti parašyta taisyklinga kalba. Disertacijos tekstas rašomas lietuvių arba anglų kalba, jei tam pritaria doktorantūros komitetas – kita nei lietuvių ar anglų kalba. Disertacijos santrauka (rekomenduojama apimtis – ne mažiau kaip 0,5 ir ne daugiau kaip 1 autorinis lankas) rengiama lietuvių arba anglų kalba (ne ta kalba, kuria parašytas disertacijos tekstas). Jei disertacija parašyta ne lietuvių ir ne anglų kalba, tai rengiamos dvi santraukos (lietuvių ir anglų kalbomis). Disertacija ir santrauka turi būti parašyta taisyklinga kalba.

34. Disertacijai keliami konkretūs reikalavimai, nustatomi doktorantūros reglamente.

35. Doktorantas gali teikti ginti disertaciją, kai:

35.1. yra išlaikęs visus doktoranto darbo plane numatytus egzaminus;

35.2. svarbiausius savo tyrimų rezultatus yra paskelbęs: ne mažiau kaip dviejuose straipsniuose, išspausdintuose (arba priimtuose spausdinti) recenzuojamuose mokslo leidiniuose, arba mokslinėje monografijoje. Doktorantai savo tyrimų rezultatus paskelbia:

35.2.1. humanitarinių ir socialinių mokslų sričių – ne mažiau kaip dviejuose straipsniuose, recenzuojamuose mokslo leidiniuose, iš kurių vienas paskelbtas tarptautiniame leidinyje, kurio daugiau nei pusė redakcinės kolegijos narių yra ne tos šalies, kurioje leidžiamas leidinys, atstovai, arba mokslinėje monografijoje;

35.2.2. fizinių, žemės ūkio, biomedicinos ir technologijos sričių – ne mažiau kaip dviejuose straipsniuose tarptautiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį *Clarivate Analytics Web of Science (CA WoS)* duomenų bazėje;

35.3. savo tyrimų rezultatus yra pristatęs tarptautiniuose moksliniuose renginiuose;

35.4. yra ne mažiau kaip tris mėnesius stažavęsis užsienio mokslo ir studijų institucijoje (institucijose) (rekomenduotina);

35.5. atitinka kitus reglamente nustatytus reikalavimus.

36. Doktorantūros komitetas, gavęs disertanto prašymą ginti disertaciją ir jos rankraštį, doktorantūros reglamente nustatyta tvarka įvertina, ar disertacija atitinka reglamente disertacijoms keliamus reikalavimus. Jeigu disertacija atitinka visus reikalavimus, doktorantūros komitetas sudaro ne mažesnę kaip trijų mokslininkų gynimo tarybą ir vieną iš jos narių paskiria pirmininku. Gynimo taryba – tai mokslininkų grupė, kuri, išnagrinėjusi ginti pateiktą disertaciją, įvertinusi jos kokybę, atitiktą disertacijoms keliamiems reikalavimams ir doktoranto mokslinę kompetenciją, nusprendžia, ar pretendentui suteiktinas mokslo daktaro laipsnis. Tarp gynimo tarybos narių ir disertanto ar jo vadovo (disertaciją ginant eksternu – konsultanto) negali kilti interesų konfliktas. Gynimo tarybos nariai negali turėti bendrų publikacijų su disertantu. Daugiau kaip pusė gynimo tarybos narių turi per paskutinius penkerius metus neturėti bendrų publikacijų su disertanto vadovu (ginant disertaciją eksternu – su konsultantu). Rekomenduojama, kad ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti iš užsienio mokslo ir studijų institucijos. Ginant lituanistinio pobūdžio disertaciją, mokslininkai iš užsienio mokslo ir studijų institucijų į gynimo tarybą įtraukiami pagal poreikį.

37. Doktorantūros reglamento nustatyta tvarka ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų iki disertacijos gynimo:

37.1. disertacija pateikiama gynimo tarybos nariams;

37.2. duomenys apie numatomą ginti disertaciją pateikiami Tarybos administruojamoje disertacijų duomenų bazėje jos nustatyta tvarka.

38. Gynimo tarybos nariai rašytinius atsiliepimus apie disertaciją doktorantūros reglamento nustatyta tvarka pateikia ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki disertacijos gynimo.

39. Disertacija ginama viešame gynimo tarybos posėdyje. Disertacijos gynimas gali vykti tiek lietuvių, tiek kita kalba. Tais atvejais, kai posėdyje vartojama kita kalba, vertimo į lietuvių kalbą poreikį nustato doktorantūros komitetas. Posėdžiui vadovauja gynimo tarybos pirmininkas. Posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja daugiau kaip pusė gynimo tarybos narių (išskyrus atvejus, kai gynimo taryba sudaroma iš 3 narių)(įskaitant ir dalyvaujančius telekonferencijos būdu). Posėdžio metu perskaitomi nedalyvaujančių gynimo tarybos narių ir kiti gauti atsiliepimai apie disertaciją. Jei gynimo taryba sudaryta iš trijų narių, šios gynimo tarybos posėdyje turi dalyvauti visi jos nariai.

40. Disertantas pristato svarbiausius savo darbo rezultatus ir išvadas, nurodo savo indėlį į disertacijoje pateiktas publikacijas. Gynimo tarybos nariai argumentuotai įvertina disertacijos mokslinį lygį, rezultatų naujumą ir originalumą, išvadų patikimumą ir pagrįstumą, nurodo darbo trūkumus ir netikslumus, o gynimo metu – ir disertanto mokslinę kompetenciją. Disertantas atsako į pateiktus klausimus ir komentuoja pareikštas pastabas.

41. Po diskusijų su disertantu gynimo tarybos nariai balsuodami sprendžia, ar jam suteiktinas mokslo daktaro laipsnis. Telekonferencijos būdu dalyvaujantys gynimo tarybos nariai irgi balsuoja. Sprendimas priimamas, jeigu už jį balsuoja daugiau kaip pusė visų gynimo tarybos narių. Balsavimo protokolą pasirašo visi posėdyje tiesiogiai dalyvavę gynimo tarybos nariai.

42. Per 2 savaites doktorantūros reglamento nustatyta tvarka vienas apgintos disertacijos egzempliorius (išskyrus disertacijas, kurios apgintos uždaramame posėdyje) pateikiamas Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai ir disertacija paskelbiama Lietuvos elektroninių tezių ir disertacijų duomenų bazėje (ETD).

43. Ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po disertacijos gynimo posėdžio apie gynimo rezultatus doktorantūros reglamento nustatyta tvarka pranešama Tarybai. Duomenys apie apgintą disertaciją pateikiami Tarybos administruojamoje disertacijų duomenų bazėje jos nustatyta tvarka.

44. Jeigu gynimo taryba nusprendžia, kad mokslo daktaro laipsnis nesuteiktinas, pataisyta ir (ar) papildyta disertacija gali būti teikiama ginti ne anksčiau kaip po vienerių metų. Šiuo atveju daktaro laipsnis

įgyjamas eksternu pagal šių nuostatų V skyriaus reikalavimus. Nustačius mokslinio nesąžiningumo faktą (plagiatą ir kitus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus), disertacija negali būti ginama.

45. Jeigu disertacija pateikiama iki doktorantūros pabaigos, tačiau nesuspėjama jos apginti, per 12 mėnesių po doktorantūros pabaigos disertacija gali būti ginama įprasta tvarka. Per šį laikotarpį neapginta disertacija ginama eksternu pagal šių nuostatų V skyriaus reikalavimus.

46. Laiku apginta disertacija yra disertacija, apginta ne vėliau kaip per vienerius metus nuo doktorantūros pabaigos.

V SKYRIUS MOKSLO DAKTARO LAIPSNIO ĮGIJIMAS EKSTERNU

47. Siekti eksternu įgyti mokslo daktaro laipsnį gali asmuo, turintis magistro laipsnį arba jam lygiavertę aukštojo mokslo kvalifikaciją (toliau – eksternas). Eksternas turi būti išleidęs mokslinę monografiją arba svarbiausius disertacijos rezultatus paskelbęs ne mažiau kaip dviejuose straipsniuose, išspausdintuose recenzuojamuose mokslo leidiniuose, nurodytuose šių nuostatų 35.2 papunktyje, ir parengęs disertaciją.

48. Prašymą leisti ginti mokslo daktaro disertaciją eksternas teikia doktorantūros teisę turinčio universiteto rektoriui. Prie prašymo prideda:

48.1. disertacijos rankraštį arba išleistą mokslinę monografiją;

48.2. mokslinių publikacijų sąrašą ir jų elektronines kopijas;

48.3. magistro laipsnio arba jam lygiavertės aukštojo mokslo kvalifikacijos diplomo ir jo priedėlio (priedo) kopijas;

48.4. patvirtintų doktorantūros studijų egzaminų (jeigu tokių buvo) protokolų kopijas ar jų išrašus;

48.5. gyvenimo, mokslinės ir kūrybinės veiklos aprašymą.

49. Doktorantūros komitetas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo gavimo dienos išnagrinėja pateiktą medžiagą ir nusprendžia, ar disertacijos rankraštis arba išleista mokslinė monografija atitinka mokslo daktaro disertacijai keliamus reikalavimus. Jeigu priimamas teigiamas sprendimas, doktorantūros komitetas doktorantūros reglamente nustatyta tvarka:

49.1. skiria mokslinį konsultantą;

49.2. nustato studijuotinus doktorantūros dalykus ir jų egzaminų laikymo terminus;

49.3. sudaro egzaminų komisiją (komisijas);

49.4. disertacija turi būti ginama ne vėliau kaip po vienerių metų nuo sprendimo priėmimo dienos.

50. Eksternas, gavęs doktorantūros komiteto leidimą, disertaciją gina pagal šių nuostatų IV skyriaus 37–45 punktų reikalavimus. Eksternas institucijai padengia tik tiesiogiai su mokslo daktaro laipsnio įgijimu susijusias išlaidas. Jei doktorantūros komitetas atmeta eksterno prašymą ginti disertaciją, vėl teikti prašymą ginti disertaciją jis gali ne anksčiau kaip po vienerių metų.

VI SKYRIUS MOKSLO DAKTARO LAIPSNIO SUTEIKIMAS IR PANAIKINIMAS

51. Disertaciją apgynusiam asmeniui mokslo laipsnį suteikia ir diplomą išduoda doktorantūros teisę turintis Lietuvos universitetas (universitetai).

52. Apeliacija dėl nesuteikto mokslo laipsnio doktorantūros reglamento nustatyta tvarka nagrinėjama doktorantūros teisę turinčioje institucijoje (institucijose). Teisės aktų nustatyta tvarka skundas dėl nesuteikto mokslo daktaro laipsnio gali būti teikiamas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui.

53. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas gali atšaukti sprendimą suteikti mokslo laipsnį (įskaitant iki šių nuostatų įsigaliojimo suteiktus mokslo laipsnius):

53.1. kai nustatomas mokslinio nesąžiningumo faktas;

53.2. kai mokslo daktaro laipsnis suteiktas pažeidus šiuos nuostatus.

54. Mokslo laipsnį suteikęs universitetas atšaukia sprendimą suteikti mokslo laipsnį, kai Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius priima tai padaryti įpareigojantį sprendimą. Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius gali įpareigoti universitetą atšaukti ir iki šių nuostatų įsigaliojimo priimtą sprendimą suteikti mokslo laipsnį.

55. Jei mokslo laipsnį suteikusi institucija yra likviduota, dėl suteikto mokslo laipsnio pripažinimo negaliojančiu sprendžia Taryba.

56. Mokslo daktaro laipsnio diplomo formą ir diplomo blankų gamybos, apskaitos ir registracijos ir išdavimo tvarką nustato švietimo ir mokslo ministras.
